СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління безпекою, автономність та відповідальність в професійній діяльності»

Ступінь освіти	магістр
Спеціальність	184 Гірництво
Тривалість викладання	2 чверть
Заняття:	5 годин
Лекції (год/тижд.):	3 години
практичні заняття (год/тижд.):	2 години
Підсумковий контроль	залік
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: https://do.nmu.org.ua/enrol/index.php?id=2385

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «Управління безпекою, автономність та відповідальність в професійній діяльності»

Інформація про викладачів:



Чеберячко Юрій Іванович (лекції)
Професор кафедри ОПЦБ, професор, доктор технічних наук
Персональна сторінка:
https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/cheberyachkou/
E-mail:
cheberiachko.yu.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Управління безпекою, автономність та відповідальність в професійній діяльності - нормативна дисципліна, яка вивчається для формування у майбутніх фахівців з вищою освітою здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до превентивного і аварійного планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерських якостей на посаді керівника.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни - формування компетентностей щодо здатності до ініціативності, відповідальності та навичок до превентивного і аварійного планування, управління заходами безпеки професійної діяльності, уміння приймати рішення у складних та непередбачуваних ситуаціях, лідерських якостей на посаді керівника, знання міжнародних норм і законодавства України з питань безпеки.

Завдання курсу:

Засвоївши програму навчальної дисципліни «Управління безпекою, автономність та відповідальність в професійній діяльності» магістри мають бути здатними управляти складними робочими процесами у сфері безпеки, у тому числі непередбачуваними та такими, що потребують нових стратегічних підходів; об'єктивно оцінювати результати діяльності персоналу та колективу, приймати ефективні рішення у складних непередбачуваних умовах, здійснювати планування та управляти заходами безпеки професійної діяльності.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни студент зможе:

- аналізувати систему управління безпекою, оцінювати її спроможність та достатність для розв'язання прикладних задач у сфері безпеки
- визначати основні функції та завдання систем управління цивільним захистом та охороною праці.
- проявляти лідерські якості на посаді керівника, використовувати знання з питань управління охороною праці та цивільного захисту в професійній діяльності
- здійснювати планування та управляти заходами безпеки професійної діяльності
- проявляти ініціативність, автономність та відповідальність при прийнятті рішень у складних та непередбачуваних ситуаціях

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1 Загальні відомості про систему управління безпекою.
2 Система управління охороною праці та цивільним захистом
3 Основні функції та завдання системи управління охороною праці
4 Автономність та відповідальність при прийнятті рішень. Прийняття рішень у складних та непередбачуваних ситуаціях. Превентивне та аварійне планування
5 Поняття та система права інтелектуальної власності
6 Забезпечення стійкості функціонування об'єктів у надзвичайних ситуаціях. Прийняття контрзаходів, евакуація та захист персоналу
7 Керівництво аварійно-рятувальними та відновлювальними роботами.
Домедична допомога
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Опрацювання законодавства з питань управління охороною праці
Опрацювання нормативно-правових актів з питань управління охороною праці
Розслідування нещасних випадків
Розслідування аварій
Опрацювання законодавства з питань управління цивільним захистом
Опрацювання нормативно-правових актів з питань управління цивільним захистом
Надання домедичної допомоги

Самостійна робота (особистісно-орієнтована з елементами дистанційної освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (https://do.nmu.org.ua/).

Використовуються лабораторна й інструментальна база кафедри охорони праці та цивільної безпеки, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. **Поточна успішність** складається з успішності з контрольної роботи (40 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 6 завдань по 5 балів, максимально здобувач може отримати 30 балів) та оцінок за виконання самосійної роботи (30 балів: 6 звітів, які захищаються на практичних заняттях, де кожна оцінюється максимально по 5 балів). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання самостійної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Залік відбувається у письмовій формі, білети складаються з 40 тестових завдань та 10 відкритих запитань. Кожний тест має одну або декілька правильних варіантів відповіді. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 2 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 2 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за іспит: 100
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Практичне завдання оцінюється за двома складовими: оформлення звіту та участь у дискусіях. Максимально оцінюються у 30 балів.
Самостійна робота	Кожен здобувач/ка повинен/на підготувати по 6 звітів, які необхідно захистити на практичних заняттях. Кожний звіт оцінюється по 5 балів. Максимально оцінюється в 30 балів (6 звітів × 5 балів).
Контрольні заходи	Контрольна робота максимально оцінюються у 40 балів (30 тестових завдань). Максимально оцінюється в 60 балів.

6.2.1 Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: оформлення звіту та участь у дискусіях.

Оформлення звіту до практичного заняття:

а) повне та акуратне оформлення всіх звітів з ілюстраційним матеріалом (схем, таблиць), виділенням визначень понять, виконання самостійних завдань – 5 балів;

б) оформлення більшість звітів з частковим ілюстраційним матеріалом, виділенням

визначень понять, виконання самостійних завдань – 4 балів;

в) оформлення більшість звітів з частковим ілюстраційним матеріалом, без виділення визначень понять, з частковим виконання самостійних завдань – 3 бали;

г) часткове оформлення фрагментів звітів за відсутністю ілюстраційного матеріалу, без виділення визначень понять, з частковим виконання самостійних завдань – 2 бали;

д) наявність фрагментів звітнього матеріалу –1 бал.

Участь у дискусіях оцінюється в 2 бал.

6.2.2 Критерії оцінювання *самостійної роботи*:

Оцінювання самостійної роботи відбувається через захист звітів на практичних заняттях, де:

5 балів – здобувач/ка демонструє повне розуміння теми; може точно відповісти на всі запитання одногрупників щодо даної теми; ділиться думками з іншими учасниками групи; говорить чітко впродовж 95-100% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії, використовує нові слова для більшості слухачів; уважно слухає одногрупників, детально відповідає на всі питання форми оцінювання і завжди дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів;

4 бали – здобувач/ка демонструє розуміння теми; відповідає на більшість запитань одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло впродовж 80-90% всього часу, використовує закінчення речення і не використовує слова помилково; застосовує відповідну лексику для аудиторії, розширює словниковий запас аудиторії; слухає одногрупників, відповідає майже всі питання форми оцінювання та інколи дає оцінки на основі презентації, а не інших факторів**;**

3 бали **-** здобувач/ка демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, інколи ставить уточнюючі питання;

2 бали – здобувач/ка не демонструє розуміння теми; відповідає на деякі запитання одногрупників щодо даної теми; говорить зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує деякі терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить;

1 бал - здобувач/ка демонструє розуміння теми, однак, не відповідає на жодні запитання одногрупників щодо даної теми; говорить не зрозуміло, використовує закінчення речення, але невірно трактує терміни, використовує слова помилково; слухає одногрупників, уточнюючі питання не ставить.

6.2.3 Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить десять запитань (2 бали за вичерпну відповідь на запитання) та дві задачі(10 балів), на які здобувач/ка зобов’язаний дати відповіді у письмовій формі. Максимальна кількість балів за відповіді на запитання контрольної роботи – 40.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання установлюється:

40-35 балів – студент дав вичерпну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

34-30 балів – студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатніх пояснень до них.

29-25 балів – студент дав повну відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

24-20 балів – студент розкрив суть запитання, але у відповіді допущені помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді, зроблена спроба навести потрібні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри.

0-19 балів – студент не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки.

Відповіді на задачі оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями.

6.3.4 Критерії оцінювання *іспиту*:

Максимальна оцінка – 100 балів. Іспит складається з двох рівнозначних теоретичних запитань(тести та відкриті питання). Максимальна кількість балів за кожне теоретичне запитання складає 50 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, здобувач/ка одержує 50 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, здобувач/ка одержує 41-49 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, здобувач/ка одержує 31-40 балів;

– здобувач/ка не повністю розкрив сутність питання, але показує володіння матеріалом дисципліни, поняттями 21-30 балів;

– здобувач/ка не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 11-20 бали;

– якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-10 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати

документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Голінько В.І. Управління безпекою в професійній діяльності. Навчальний посібник. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 157 с.

2. Ченчева О.О., Чеберячко Ю.І., Геращенко С.В., Домедична допомога Навчальний посібник. – Кременчук.: КрНУ імені Михайла Остроградського, 2022. – 125 с.

3. Мікульонок, І.О. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник для студентів, які навчаються за програмами підготовки магістрів / І. О. Мікульонок ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 3-тє вид., переробл. та доп. – Електронні текстові дані (1 файл: 6,71 Мбайт). – Київ : Політехніка, 2019. – 246 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/31664/1/Intelekt_vlastnist_patentoznavstv o.pdf

Допоміжні

1. Основи охорони праці / В.І.Голінько. – Д.:, НГУ, 2014. – 271 с.

2. Цивільний захист. Навчальний посібник / Зеркалов Д.В., Міхеєв Ю. В., Праховник Н.А., Землянська О. В. – К.: «Основа». 2014. – 234 с.

3. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : навч. посібник / О.І. Губачов, С. В. Сукач, Д. В. Рєзнік, О. О. Ченчева, Н. Н. Цибульник, – Кременчук : Видавництво «НОВАБУК», 2022. – 270 с.

4. Сукач С. В., Колосюк А. В., Колосюк В. П., Глива В. А. Основи охорони праці: навчальний посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2020. – 256 с.

5. Stephen Johnson (2011) Guide to Intellectual Property: What it is, How to Protect it, How to Exploit it. Stamford: The Economist

Методичнее забезпечення

1. Порядок керування ризиками на підприємствах, установах та організаціях. Методичні рекомендації до практичної та самостійної роботи для студентів / О.О. Яворська, Ю.І. Чеберячко, Д.І. Радчук, І.А. Шайхлісламова, М.М. Наумов. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОП та ЦБ – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 19 с.

2. Методичні вказівки до виконання до виконання практичної роботи «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» / В.І. Голінько, О.В. Безщасний, Ю.І. Чеберячко, С.І. Чеберячко, О.О. Яворська. – Дніпро: НТУ «ДП», 2020. – 30 с.

3. Розробка карти ризиків на підприємствах та його дільницях». Методичні рекомендації до практичної та самостійної роботи / С.І. Чеберячко, Д.І. Радчук, Ю.І. Чеберячко. Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОП та ЦБ – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 16 с.

4. Методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни «Управління безпекою, автономність та відповідальність в професійній діяльності» для студентів заочної форми навчання / Уклад. В.І. Голінько - Дніпропетровськ: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 15 с.

Інформаційні ресурси

1 **http://www**.//dsp.gov.ua - Офіційний сайт Держпраці України.
2 http://www.mon.gov.ua - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.

3 **http://www.dsns.gov.ua** - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
4 **http://www.fssu.gov.ua** - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.
5 **http://www.rada.gov.ua** - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6 http://www.nau.ua - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».